

Utnyttjas din verksamhet av kriminella?

VI SAMVERKAR FÖR ATT FÖRHINDRA ATT KEMIKALIER AVLEDS TILL OLAGLIG NARKOTIKATILLVERKNING.

Visste du att vissa kemikalier kan användas för olaglig framställning av narkotika?

Det finns i huvudsak två sätt att förhindra att kemikalier används för olaglig framställning av narkotika:

- att lagstifta mot tillgängligheten av vissa kemikalier.
- att ha ett väl fungerande samarbete mellan myndigheter och kommersiella aktörer i kemikaliebranschen.

Flera av de kemikalier som används för tillverkning av narkotika är reglerade i internationella konventioner och lagstiftningar. Efterlevnaden av dessa är viktig för att nå resultat. Internationella erfarenheter har också visat att en frivillig samverkan mellan kemikaliebranschens företag och myndigheterna är den effektivaste metoden för att minska risken för olaglig användning av kemikalier i narkotikalaboratorier. En sådan samverkan måste bygga på ett ömsesidigt förtroende och vara till gagn för alla parter.

Lagar och förordningar är nödvändiga för att reglera kontrollen av kemikalier och narkotika. Men för att förhindra uppkomsten av olagliga narkotikalaboratorier behövs också ett personligt och genuint engagemang från människor i branschen.

Händelser som du bör vara uppmärksam på

Du som är inblandad i försäljningen av kemikalier har en skyldighet att rapportera* när någon som inte tycks ha ett lagligt behov försöker köpa förtecknade ämnen, dess salter eller produkter där ämnena ingår. Här nedan finns exempel på händelser som du kan vara uppmärksam på.

Förfrågan eller order med:

- ovanlig mängd som avviker från det normala för kunden, branschen eller ämnet
- ämneskombination som avviker från det normala för kunden, branschen eller ämnet
- betalningssätt eller leveranssätt som avviker från det normala
- avvikelser från tidigare order, ordermetoder och normal affärssed
- kund som är okänd, och
 - svarar undvikande på frågor, eller verkar osäker
 - visar okunskap om ämnet
 - anger ovanligt användningsområde
 - inte vill lämna adress eller telefonnummer
 - anger företagshotell som leveransadress eller ovanlig leveransadress
 - använder mellanhand eller anger speditör som slutanvändare
 - som efterfrågar ovanligt ämne.

Svinn i hanteringen av kemikalier:

- mindre mängd levererad än beställd
- större lageravvikelse än normalt
- oredovisade rester
- skadade förpackningar.

Andra avvikelser från det normala:

- ovanligt lång transporttid
- ovanlig transportväg
- ovanlig leverantör; kemikalien kan erhållas billigare och enklare på närmare håll
- uppgifter saknas eller verkar felaktiga i dokument.

* Skyldigheten regleras i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 273/2004 av den 11 februari 2004 om narkotikaprekursorer, samt i Rådets förordning (EG) nr 111/2005 av den 22 december 2004 om regler för övervakning av handeln med narkotikaprekursorer mellan unionen och tredjeländer.

Kemikalier i EU:s lagstiftning om narkotikaprekursorer

Kemikalier som ofta används eller är betydelsefulla för olaglig tillverkning av narkotika brukar kallas narkotikaprekursorer. För många av dessa gäller särskilda krav på tillstånd eller anmälningsskyldighet för tillverkning, import, export eller annan hantering.

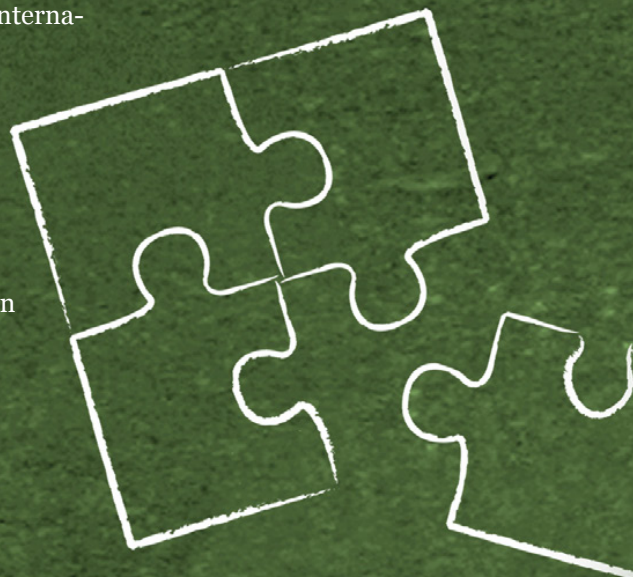
De kemikalier som regleras i EU:s lagstiftning är indelade i fyra kategorier. Restriktionerna för import, export och handel inom EU är olika för kategorierna. Det är alltså viktigt för dig i branschen att ha koll vad som gäller för just de kemikalier du handlar med.

I förteckningen* (på nästa sida) finns angivet vilket narkotikum som kan tillverkas utifrån angiven kemikalie samt kemikaliens s.k. varukod och CAS-nummer. CAS-nummer är ett internationellt system för identifiering av kemikalier.

Varukod är en beteckning som tilldelats varje vara och används vid import och export mellan EU och tredjeland. Denna kod styr tullsatser och eventuella restriktioner som gäller för en aktuell vara.

Genom EU:s lagstiftning uppfyller Sverige sina åtaganden enligt FN:s narkotikabrottskonvention från 1988.

* Förteckningen med reglerade kemikalier uppdateras då och då. Aktuell förteckning finns alltid på www.lakemedelsverket.se.

KATEGORI 1			
Kemikalie	Narkotikum	Varukod	CAS-nr
Alfa-fenylacetoacetonitril (APAAN)	Amfetamin, Metamfetamin	2926 90 95	4468-48-8
Efedrin	Metamfetamin Metkatinon (efedron)	2939 41 00	299-42-3
Ergometrin	LSD	2939 61 00	60-79-7
Ergotamin	LSD	2939 62 00	113-15-5
Lysergsyra	LSD	2939 63 00	82-58-6
1-Fenyl-2-propanon (Fenylaceton eller Bensylmetylketon, BMK)	Amfetamin, Metamfetamin	2914 31 00	103-79-7
Pseudoefedrin	Metamfetamin	2939 42 00	90-82-4
Norefedrin	Amfetamin, Metamfetamin	2939 44 00	14838-15-4
N-acetylantranilsyra (2-acetamidobenzolsyra)	Metakvalon	2924 23 00	89-52-1
3,4-Etylendioxifenyl-propan-2-on (PMK)	MDMA, MDE(A)	2932 92 00	4676-39-5
Isosafrol	MDA	2932 91 00	120-58-1
Piperonal	MDA	2932 93 00	20-57-0
Safrol	MDA, MDE(A)	2932 94 00	94-59-7
(1R,2S)-(-)-klorefedrin	Metamfetamin	2939 99 00	110925-64-9
(1S,2R)-(+)-klorefedrin	Metamfetamin	2939 99 00	1384199-95-4
(1S,2S)-(+)-klorpseudoefedrin	Metamfetamin	2939 99 00	73393-61-0
(1R,2R)-(-)-klorpseudoefedrin	Metamfetamin	2939 99 00	771434-80-1
KATEGORI 2			
Kemikalie	Narkotikum	Varukod	CAS-nr
Ättiksyraanhydrid	Metakvalon, Heroin, Fenylaceton	2915 24 00	108-24-7
Antranilsyra och salter av antranilsyra	Metakvalon	2922 43 00	18-92-3
Fenylättiksyra och salter av fenylättiksyra	BMK, Amfetamin, Metamfetamin	2916 34 00	103-82-2
Piperidin	Fencyklidin	2933 32 00	110-89-4
Kaliumpermanganat	Reagens vid framställning av kokain m.fl.	2841 61 00	7722-64-7
KATEGORI 3			
Kemikalie	Narkotikum	Varukod	CAS-nr
Aceton	Lösningsmedel vid framställning av heroin, kokain m.fl.	2914 11 00	67-64-1
Etyleter (dietyleter)	(som ovan)	2909 11 00	60-29-7
Metyletylketon (MEK)	(som ovan)	2914 12 00	78-93-3
Toluen	(som ovan)	2902 30 00	108-88-3
Svavelsyra	Reagens vid framställning av flera narkotika	2807 00 00	7664-93-9
Saltsyra	(som ovan)	2806 10 00	7647-01-0
KATEGORI 4			
	Narkotikum	-----	Varukod -----
Läkemedel och veterinärmedicinska läkemedel som innehåller efedrin eller dess salter	Metamfetamin Metkatinon (efedron)	3003 40 20	3004 40 20
Läkemedel och veterinärmedicinska läkemedel som innehåller pseudoefedrin eller dess salter	Metamfetamin	3003 40 30	3004 40 30

Tre huvudgrupper av narkotikaprekursorer

Generellt kan kemikalier som används för narkotikatillverkning delas in i tre huvudgrupper:

- 1. Synteskemikalier.** Är i första hand aktuella vid tillverkning av syntetisk narkotika. Kemikalierna utgör ”grundstommen” i den tillverkade narkotikan. Dessa hittar du i kategori 1 och 4 (i förteckningen på föregående sida).
- 2. Reaktionskemikalier.** Förekommer både vid tillverkning av syntetisk och halvsyntetisk narkotika. Kemikalierna utgör delar av den tillverkade narkotikan. Dessa hittar du främst i kategori 1 och 2.
- 3. Lösningemedel.** Deltar inte i den kemiska processen men är viktiga för att en process, upparbetning eller rening ska kunna utföras. Lösningemedel är i många fall utbytbara. Dessa hittar du i kategori 3.

Betydelsen för andra ämnen ökar

Förutom de kemikalier som är reglerade förekommer även en del andra ämnen som kan användas som utgångsämnen vid tillverkning av narkotika. Inget av dessa ämnen är reglerat inom ramen för någon internationell narkotikakonvention. Betydelsen av dessa ämnen har ökat i takt med att olaglig tillverkning utvecklas och framställningsmetoderna förändras.

Jobbar du i branschen och vill veta mer om detta kan du kontakta Läkemedelsverket.

Mer information om...

Kemikalier som kan användas vid tillverkning av narkotika

Drug precursors control (DPC-EO). Training for Economic Operators (E-kurs på CD-ROM). Utgiven av Europeiska kommissionen. Kontakta Läkemedelsverket för mer information.

På våra respektive webbplatser kan du hitta mer information samt kontaktuppgifter:

- www.lakemedelsverket.se
- www.tullverket.se
- www.polisen.se
- www.ikem.se
- www.ktf.se
- www.swedishlabtech.se

Narkotika och andra droger:

Narkotika, dopningsmedel och hälsofarliga varor. Utgiven av Svenska Carnegieinstitutet och Svenska Narkotikapolisföreningen. ISBN 91-87514-13-3. Beställning: Mediahuset i Göteborg.

Europeiska Kommissionen, Generaldirektoratet för skatter och tullar: **Kemikaliekontroll i Europeiska Gemenskapen. Vägledning för den kemiska industrin.** Beställning: Innovations- och kemiindustrierna (IKEM).

Fakta om droger, broschyr utgiven av Tullverket (tv-nr 792.22).

Mänskliga försökskaniner, broschyr om droger på nätet, utgiven av Tullverket (tv-nr 792.31).

Tveka inte att ringa!

Ring 112 och begär Narkotikatipset om du misstänker att något inte står rätt till. Du hamnar då på någon av landets SOS-centraler. De kopplar sedan samtalet till Tullverket.

Tullverkets tjänstemän gör en bedömning om ärendet ska vidarebefordras direkt till någon gränspassage eller till Polisen. Mindre akuta ärenden fördelas till enhet inom Tullverket eller Polisen.

Händelser som för dig kanske inte verkar vara så betydelsfulla, kan vara helt avgörande för oss. Tveka därför inte att ringa.

NARKOTIKATIPSET
RING 112

VI SAMVERKAR FÖR ATT FÖRHINDRA ATT KEMIKALIER AVLEDS TILL OLAGLIG NARKOTIKATILLVERKNING.